

Szentesi Zöldi László: ????? ?????

2020 május 15. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Az orosztanulás szépen kezdődött, de csúful végződött...

Az egész úgy kezdődött, hogy I. K. tanár úr odament a táblához, és szépen, akkurátusan felírta: ???? ????.

Ez a mondat, amely szerint tehát a mama otthon van, igen alkalmas az orosz nyelv tanítására, hiszen a már ismert betűk mellett cirill betűket is tartalmaz, és azon kívül az egyik szót eleve ismertük, a másikat nem. Szóval az orosztanulás szépen kezdődött, de csúful végződött, valahogy senki nem tudott és nem akart megtanulni ezen a nyelven. Még azok az osztálytársak is, akik otthon azt hallották, hogy a felszabadító hősök nyelvét tanuljuk, elcsúsztak a banánhéjon. Amikor ugyanis el kell döntened, hogyan alkalmazod az előjárás esetet, és a rendelkezésedre álló csekély szókinccsel hogyan variálsz, akkor nem segít a második világháború. A nyelvérzékem pedig még Losonczi Pál, az Elnöki Tanács elnöke sem írhatta el rendeleti úton.

Apám, aki 1956-ban többek között azért vételezett karabélyt, hogy nekünk ne kelljen kötelezően oroszul tanulnunk, mindig azt mondogatta, hogy ha már ott ülök nyolc évig általánosban és középiskolában, tanuljak meg rendesen oroszul. Jól jöhet az még, és az orosz nép egyébként sem azonos a szovjet katonákkal. Csak hogy sehogyan sem tudtam én megszeretni az orosz nyelvet, és ebben a tankönyv írói és az engedélyezői egyaránt ludasak. Nem tudták eldönteni, agitációs propagandát vagy gyermekolvasmányokat csepegtessenek, így aztán mindkettőből adagoltak rendesen. Együtt tanították a régi orosz városok (????????) száraz, archeológiai értesítőre hajazó szövegét Lenin hűstetteivel, de jutott hely a róka és a daru meséjének is. Ez utóbbi tételmondatát, hogy ?????? ?????? ?????? ?????? ??????, azaz miért sírsz, drága vendég, négy évtized alatt minden létező orosz embertől megkérdeztem, akivel találkoztam. Mit mondjak, nem igazán ismerték fel az ősforrást, ellenben megértették, hogy ha Magyarországra jössz, nem sírhatsz úgy, mint otthon.

Időközben a könyvtárban és a lemezekről feltárult egy másik orosz világ, amelyet Lermontov, Bulgakov, Dosztojevszkij, Csajkovszkij és a többiek fémjeltek, de megátalkodott ifjú reakcióként ez sem vezetett közelebb a béketáborhoz. Megállapítottam viszont, hogy íme, itt az orosz kultúra, amit a kommunisták eltorzítottak, és amelynek a nevében jogot formálnak a világ lelki vezetésére is. Faltam az orosz írókat, és megértettem, hogy apámnak igaza van: ez tényleg nem ugyanaz. Felidéztem magamban az öregeket is, akik hadifogságban láttak ezt-azt, és mindig azt mondogatták, hogy az orosz civilek odakint, a szögesdróton kívül még rosszabbul éltek, mint a táborlakó kényszer munkások. Szóval a mérhetetlenül sokat szenvedett orosz néppel már tizenhat évesen is együttérzett az ember, a ruszki tábornokokkal és a húgyfoltos Brezsnyevvel azonban cseppet sem.

De oroszul nem tanultam, nem tanultunk meg. Én még csak-csak: életem során sokszor előfordult, hogy anyanyelvi közegben gyorsan visszaszivárgott az a kevés, amit felcsipegettem. Megfelelő célzónív elfogyasztása után például mindig eltalálta az ember, hogy ez itt most éppen milyen soros igeragozás, vagy hogy birtokos esetben milyen végződést alkalmazunk. Így beszélgettem Munkácson a helyi bárban ruszki maffiózókkal az RPG 7-es gránátvető elsütő szerkezetéről, és így politizáltam Voronyezsben az éjjel-nappali elűtött csecsen rakodómunkással. Szakmai és magánéletemben számtalanszor rántott ki a bajból az orosz nyelv: bolgár falvak mélyén, Kárpátalja nem magyarok részein, orosz városokban össze kellett szedni magam, és egészen jól elboldogultam az alapszókinccsel. Egy ízben Isztambulban csak úgy tudtam értekezni a vendéglő tulajdonosával, hogy a konyhából kijött egy türkmén mosogatólány, és ő tolmácsolt nekünk oroszról törökre és vissza. Előtte kölcsönösen biztosítottuk egymást, hogy nagyon rosszul beszélünk oroszul, ő persze sokkal jobban tudott, de a türkmének közmondásosan szerény emberek.

Nagyjából mindent el tudok magyarázni oroszul, és sok mindent megértek a válaszból is. És nem azért, mert olyan nagyon figyeltem órán, hanem azért, mert a lerakódott anyag időnként megrázza magát, és olyan pórusokból is előtűremkedik a nyelvtudás, amelyről az embernek előzetesen fogalma sem volt. Napról napra egyre több orosz szó, egyre több fordulat jut eszembe, ha nyelvi közegben vagyok, és erre a csekély tudásra valamennyit lehet építeni. Hozzá kell azonban tennem, hogy ha az elmúlt három évtizedben nem kényszerülök rá, én is hajszálpontosan annyit tudnék oroszul, mint a negyvenötödik idős magyar lakosság kilencvennyolc százaléka. Akkor én is csak arra emlékeznék, hogy tanár úr jelentem, ma senki sem hiányzik, haha (szerintem az orosz turisták herót kaphatnak attól, hogy nyolc és helyenként tizenkét év nyelvtanulás után ennyit tudunk, de Istenem, a megmagyarul nem tudnak, ugye, kvittek vagyunk...).

Egy dolgot azért nagyon sajnálok, és erről töredezten vallanom kell.

Azt mondja nekem egy barátom, aki orosz felesége miatt magántanárhoz járt, és aki vagy tizenöt évvel fiatalabb nálam, hogy haragszik az én nemzedékemre. Merthogy minket az állam egy évtizedig ingyen oktatott oroszul, és nem tanultunk meg, ellenben ő a magántanárnál ötezer forintot fizet egy óráért. Igaza van a barátomnak,

mennyivel jobb oroszul tudni, mint nem. Éppen ezért reménykelt?, hogy a fiam milyen behatóan érdekli?dik az orosz nyelv iránt, azt mondja, klassz a hangzása, vagány, nem utolsósorban hasznos, mert olyan sokan azért nem beszélnek itthon. Szóval ? nagyon szívesen megtanulna oroszul, és szerintem a családi tanács támogatja is majd ezt az elképzelését.

Harminc év telt el, és tényleg kimentek az oroszok – a fejünk?l is. És talán ez így is van rendjén. Éppen ideje, hogy a nyelvük visszatérjen úgy és annyiban, amennyiben vonzó a világ számára: egy nagy nemzeti kultúra nagyköveteként.

Szentesi Zöldi László - www.888.hu

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: <https://twitter.com/syracuse73>. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló